

2. L'EVOLUCIÓ DEL PAISATGE

2.1 Abans de l'expansió de la vinya

Fins a mitjans del segle XIX, la proporció entre conreus i bosc a la comarca del Bages havia anat variant en funció del poblament: en èpoques de creixement demogràfic la necessitat d'aliments feia que es posessin en conreu terres abans ocupades per bosc. I a la inversa, les davallades de població comportaven l'abandonament de les pitjors terres, on el bosc les tornava a ocupar.

És possible que hi hagués més alzines i roures dels que hi ha actualment, però els pins també hi eren presents.

2.2 Vinyes en feixes

A l'augmentar el preu del vi es van plantar vinyes a camps que s'hi feia altres cultius. Però, especialment, es van transformar en conreables molts terrenys on hi havia bosc. Fins i tot s'aprofitaven terrenys amb força pendent, però amb la condició que fossin solells. Ja ho diu el refrany: “per Sant Llorenç el sol toca pels torrents i allà on no tocarà, ni casa ni vinya vagis a plantar”.

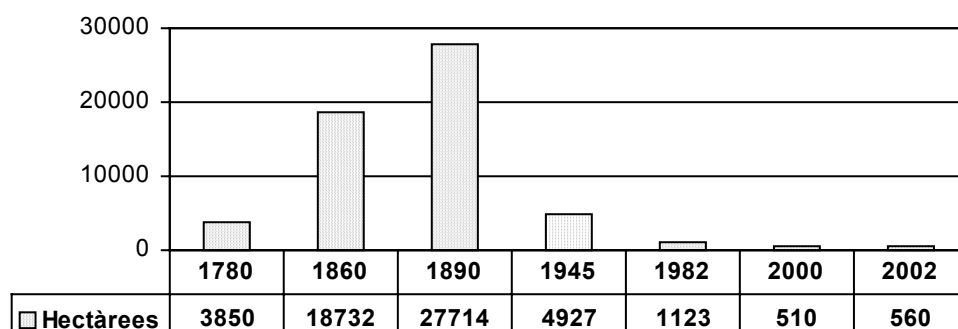

Si es cultiva un terreny amb pendent l'erosió del sòl podria ser molt important. Per això, perpendicularment al pendent del terreny, es construïen parets de **pedra seca** per tal d'aguantar la terra formant **feixes**, i es feien **rases** per conduir fora de la vinya l'aigua de les pluges fortes que podrien arrossegar la terra de conreu.

Les parets les feien els mateixos pagesos i també venien gent d'altres comarques més fredes on a l'hivern la feina era escassa, com eren els cerdans i els andorrans.

LA VINYA AL BAGES

evolució de terres cultivades

2.3 Bosc, cereals i polígons industrials

Primerament, degut a la fil·loxera i més tard a la industrialització, en els terrenys més mecanitzables es passà a cultivar cereal, mentre que s'anaven abandonant vinyes, començant per les ubicades en terrenys menys productius, allunyats de les poblacions i d'orografia més complicada.

Aquests erms asolellats van ser terrenys propicis per ser ocupats pel pi blanc, de creixement ràpid, poc exigent en qualitat de la terra i que per germinar necessita que hi toqui directament el sol. A més, aguanta molt bé les secades ja que amb les seves fulles primes i lluent evapora molt poca aigua. Actualment, moltes antigues vinyes estan ocupades per boscos de pi blanc entre els que van creixent ja roures i alzines.

Últimament els polígons industrials estan ocupant molta superfície del Pla de Bages que s'ha pres a les zones de conreu més productives. També amb l'empenta de la D.O. alguna zona de cereal s'ha plantat de vinya.

